

प्राकृताग्नितत्पक्षपुष्टेऽधिकं योजनीयं प्रमाणमाह ॥१३॥ प्राकृतसप्तविधे सप्तमस्य या संख्या-
सम्पत्तिरुक्ता अथैकः पुरुषोऽत्येतीत्यादिना (क° ५.) सा सम्पत्तिरितरेषु त्रयोदशसु पुरुषेषु
द्रष्टव्या ॥१५॥ प्रकारान्तरेण सम्पत्तिमाह ॥१६॥३॥२॥

चतुर्थब्राह्मणे एकशतविधस्याग्नेः सर्वकामतृपवेन आदित्यात्मना स्तुतिः तस्य सप्तवि-
धप्राकृताग्निसंख्यया सम्पत्तिप्रकारः (४-७.) सप्तविधस्य चैकशतविधसंख्यया सम्पत्तिश्च (८.)
प्रदर्श्यते ॥१॥ अधिमासेन सह सप्तऽर्तवः । सप्तसु स्तोमेषु त्रिवृत्पञ्चदशसप्तदशैकविंश-
चतुर्विंशत्रिणवत्रयस्त्रिंशेषु । बृहद्रथतरवैतृपवैराजशाक्करादिषु सप्तसु पृष्ठेषु । सप्तसु शीर्ष-
ण्येषु प्राणेषु । प्राच्यादयश्चतस्र ऊर्ध्वावाच्यौ द्वे सूर्यमण्डलमेव सप्तमी दिगिति सप्त दिशः
॥५॥४॥२॥

एवं चित्याग्नेर्वेदेश्च मानमुक्तम् अथ चयनविषयविचारो वक्ष्यते । तत्र कालं विधत्ते
पौर्वाह्निक्यापराह्निक्योरुपसदोर्मध्ये चिनुयात् । तत्र साग्निकप्रकृतावग्निष्टोमे तिस्र उपसदः सा-
ग्निकऽऐकाहिके क्रतौ तिस्र उपसदः द्वादशाहगवामयनतापश्चिदादिषु (!) अहो नसत्त्रसंवत्सरेषु
द्वादशचतुर्विंशतिषष्ट्युत्तरत्रिंशतसंख्या उपसद इति वक्ष्यते ताश्च त्रिवादिपक्षेष्वपि एकैकस्मि-
न्दिने पूर्वाह्णपराह्णयोः उपसदः कार्याः ॥१॥ यावतीरुपसदः कुर्यात्तावद्भिः प्रवर्ग्यैश्चरितव्यम्
उपसदः तापश्चिते चयने संवत्सरसंमिताः ॥३॥ उपसत्सु प्रवर्ग्यचरणं प्रशंसति अहोरात्राणि
वाऽइति यतः संवत्सरमिता (? रश्चिता C. रश्चितः A.) उपसदः अतोऽहोरात्राणि तत्र चैकै-
कस्मिन्दिने द्वे-द्वेऽइति तयोरहोरात्ररूपवम् ॥४॥ न केवलमत्रैव तापश्चितोषु किं तु यत्र-
यत्राधिका न्यूना वाऽउपसदः तत्र-तत्र प्रवर्ग्यचरणेनादित्यस्थापनं कृतं भवति । क्रतुवि-
शेषे चतुर्विंशतिसंख्या उपसदः कार्याः ॥५॥ द्वादशाहे ॥६॥ सामान्येन षट् ॥७॥ प्रकृतौ
तिस्रः ॥८॥ तत्रोपसदां मध्येऽनुष्ठानव्यस्य चयनस्येष्टकाचितिपुरोषनिवपनयोरनुष्ठानप्रकारा
वक्ष्यन्तऽइति प्रतिजानीते अथात इति । अग्नौ षडिष्टकाचितयः षट् पुरोषचितयः ताश्च ताप-
श्चिते क्रतौ प्रतिमासमेकैका उपधेयाः तथा च वसन्तादिषु षट्स्वृतुषु यो-यः कामः तं सर्व-
मात्मानमभिलक्ष्य सम्पादितवान्भवति ॥१॥ असपत्नानामधेयाः पञ्च विराट्संज्ञकाश्चवारिंश-
दिष्टकाः प्रथमदिवसे उपदध्यात् स्तोमभागा नामेष्टका एकोनत्रिंशत् प्रतिदिवसमेकैकामि-
ष्टकामुपदध्यात् मासान्ते सर्वासामेकवारं सादनं तथा देवतयेति मन्त्रेण तथा ता अस्य सू-
ददोहस इत्यनेनैतासां सकृदधिवदनम् ॥१३॥ नाकसत्पञ्चचूडादोष्टकाभिः षष्ठी चितिः स-
म्पादिता ॥१४॥ द्वादशस्य मासस्याष्टाविंशतिसंख्याकैरहोभिः पुरोषनिवपनम् तत उत्तमे द्वे
ऽअह्नौ परिशिष्येते एकमेव सुत्यमहरावृत्त्या (? वृत्त्या) संवत्सरो भवतीति तदेकमहरतिरि-
च्यते (? तदेकमहरित्युच्यते A. तदेकमहरित्युच्यते C1. तदेतदहत्रयमतिरिच्यते C2.) तानि
त्रीण्यहानि पुरोषचितेरतिरिक्तानि भवन्ति तान्यहानि विशिनष्टि यदहरिति । तेष्वहस्सु यत्प्र-
वर्ग्योपसदामनुष्ठानं तेन तस्य संसर्पणीहस्पतिसंज्ञकस्य (?) त्रयोदशमासात्मकस्य सम्बन्धि-
ष्वहोरात्रेषु आदित्यात्मकस्य सप्तमर्तोः स्थापनं कृतं भवति ॥१५॥ सुत्यानां संख्यां विधत्ते
स संवत्सरमिति संवत्सरपर्यन्तं प्रसुतः सोमयागः स्यात् प्रतिदिवसमेकैकः सोमयाग इति
षष्ट्युत्तरत्रिंशतसंख्याकाः सोमयागा भवन्ति । तत्र तापश्चिते कर्तव्यमग्निविशेषं प्रदर्शयन्स्तीति

॥१६॥३॥२॥